

Motion till riksdagen 2019/20:3467

av Johan Pehrson m.fl. (L)

med anledning av skr. 2019/20:62 2019 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en breddad översyn av lagen om särskild utlänningskontroll och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Lagen om särskild utlänningskontroll ger möjlighet att i särskilda fall besluta om att en person utan svenskt medborgarskap ska utvisas ur landet, om det är särskilt påkallat av hänsyn till rikets säkerhet eller om det – med hänsyn till vad som är känt om utlänningsens tidigare verksamhet och övriga omständigheter – kan befaras att han eller hon kommer att begå eller medverka till terroristbrott. Det är således en skyddslagstiftning som används i mycket särskilda fall där landets säkerhet står på spel. Som framgår av redogörelsen är det också sparsamt som lagstiftningen kommer till användning.

Som nämns i skrivelsen har en särskild utredare till uppgift att göra en översyn av vissa aspekter i lagstiftningen. Det handlar bl.a. om lagens tillämpningsområde, tidsgränsen för verkställighetsförvar och i vilka lägen som tvångsmedel ska kunna användas.

Kommittédirektiven är dock så pass snävt hållna att vissa frågor som skapat påtagliga problem inte kommer att ingå i översynen. När en beslutad utvisning inte kan verkställas på grund av förhållanden i hemlandet kan personen inte längre hållas i förvar. De övriga verktyg som står till buds för rättsstaten är då inte tillräckliga. Det bör bl.a. analyseras vilken ordning som bör gälla för att utan onödiga dröjsmål ompröva frågan om verkställighetshinder när nya uppgifter framkommer om situationen i hemlandet. Vidare bör möjligheterna att skydda samhället mot de personer som konstaterats utgöra ett säkerhetshot förbättras. Utöver de frågor som redan ingår i

direktivet, såsom elektronisk övervakning (fotboja), kan det handla om andra åtgärder för att begränsa den säkerhetsrisk som följer av att personerna befinner sig i landet. Vidare bör påföljderna för överträdelser av beslutad anmälningsskyldighet och andra begränsningar i sådana situationer skärpas. Till exempel kan inte böter ingå i påföljdsskalan för överträdelser av anmälningsskyldigheten i en situation när det finns ett bakomliggande beslut som slår fast att personen utgör en sådan säkerhetsrisk att han eller hon inte alls bör vara kvar i landet.

Det får ankomma på regeringen att, antingen genom tilläggsdirektiv till den sittande utredningen eller genom ett nytt utredningsuppdrag, genomföra en breddad översyn av lagen om särskild utlänningskontroll i enlighet med vad som beskrivs ovan.

Johan Pehrson (L)

Maria Nilsson (L)

Gulan Avci (L)

Mats Persson (L)

Lina Nordquist (L)

Christer Nylander (L)

Allan Widman (L)